

**1581 Sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun
Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna iki ek ve üç geçici madde
eklenmesi hakkında Kanun Hükmünde Kararname**

Karar Sayısı : KHK/237

Kabul Tarihi: 8.6.1984

1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu Kanuna iki ek ve üç geçici madde eklenmesi:17/6/1982 tarihli ve 2680 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 8/6/1984 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. - 1581 Sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanununun 4 üncü maddesi aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yönetim Kurulu

Madde 4 – A) Kooperatiflerde;

Yönetim Kurulu, genel kurulca katılma hakkını haiz ortaklar arasından genel kurulca seçilecek dört üye ile, kooperatifin müdürü veya vekilinden teşekkül eder.

B) Bölge Birliklerinde;

Yönetim Kurulu, genel kurulca temsilciler arasından seçilecek **beş üye ile T.C. Ziraat Bankasının bir temsilcisi** ve Bölge Müdürü veya vekilinden teşekkül eder.

C) Merkez Birliğinde;

Yönetim Kurulu, genel kurul temsilcilerinin kendi aralarından seçecekleri altı üye ile, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ve T.C. Ziraat Bankasınca mensupları arasından görevlendirilecek birer temsilci ve genel müdür veya vekilinden teşekkül eder.

Kooperatiflerde müdür, Bölge Birliklerinde Bölge Müdürü, Merkez Birliğinde Genel Müdür Yönetim Kurullarına Başkanlık ederler. Ayrıca, kooperatiflerde bir, bölge birlikleri ve Merkez Birliğinde de seçimlerle gelenlerden ikişer üye, yönetim kurulu üyeleri arasında yapılacak seçimle Başkan Vekili olurlar.

Yönetim Kurulu üyeliklerine seçilenlerin, kooperatiflerde okur yazar, Bölge Birliklerinde en az ilkokul, Merkez Birliğinde ise en az **lise mezunu olmaları, bölge birlikleri** ve Merkez Birliği Yönetim Kurullarında atama yoluyla görevlendirilenlerin yüksek tahsilli ve konu ile ilgili görevlerde çalışmış bulunmaları şarttır.

Merkez Birliği yönetim kurulu üyelerine verilecek ücret veya hakkı huzurun miktarı Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca tesbit edilir. **Kooperatif, Bölge birlikleri ve Merkez birliğinin yönetim kurulu üyeleri, ücret veya hakkı huzurdan başka herhangi bir ücretten faydalanamazlar.**

Kooperatif, Bölge Birlikleri ve Merkez birliği yönetim kurulu üyeleri ve kuruluşları temsilen iştiraklerde görev alamazlar.

Yönetim kurulu, kooperatif ve bölge birlikleri tarafından yapılacak seçimlerin esasları, temsilcilerin adedi, yönetim kurulları üyeleri ile kooperatif ve bölge birlikleri tarafından seçilecek temsilcilerde aranacak diğer nitelikler ve yönetim kurulu üyelerinin çeşitli il, ilçe ve bölgeleri temsil esasları anasözleşmelerde tayin ve tesbit edilir.

Bölge ve Merkez birlikleri, genel kurullarında her temsilci yalnız bir oya sahiptir.

MADDE 2. – 1581 sayılı Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yönetim

Madde 5. – Kooperatif, bölge ve merkez birliklerinde işler, kanun, anasözleşme ve diğer mevzuat hükümleri ile Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı ve Kooperatif üst kuruluşlarının talimatları, genel kurul ve yönetim kurulu kararlarına uygun olarak müdürlük, bölge müdürlüğü ve Genel Müdürlük tarafından yürütülür.

Merkez Birliği Genel Müdürü, Tarım ve Orman Köyişleri Bakanlığının teklifi üzerine ortak kararname ile, Genel Müdür yardımcıları ile bölge müdürleri ise Genel Müdürün teklifi, Merkez Birliği yönetim kurulunun görüşüne istinaden Tarım Orman ve Köyişleri Bakanının onayı ile atanırlar.

İmzaya yetkili diğer personel, Genel Müdürün teklifi ve Merkez Birliği Yönetim Kurulunun onayı ile atanırlar.

Görevden alınmalarda, atamadaki usul ve esaslar uygulanır.

Genel Müdür Yardımcılarının Yüksek öğrenim yapmış, kamu kesiminde en az on yıl çalışmış olmaları şarttır.

Genel Müdürün özlük hakları, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca kararlaştırılır.

Genel Müdür dışında, kooperatif bölge ve Merkez Birlikleri personelinin tayin, nakil ve görevden çıkarılması gibi esaslar, Merkez birliği yönetim kurulunca kabul edilip Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının tasdikine sunulacak bir yönetmelikle gösterilir

MADDE 3.- 1581 sayılı Kanunun 5.5.1981 tarihli ve 2460 sayılı Kanunla değiştirilen 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yönetim Kurulu üyeleri ve denetçiler ile personelin görevlerine son verilmesi.

Madde 6.- Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı ile bu Bakanlık tarafından görevlendirilmesi halinde, **T.C.Ziraat Bankası tarafından yaptırılacak soruşturma sonucuna göre**, görevleri ile ilgili olarak suç işledikleri veya kusurlu oldukları anlaşılan ve bu Bakanlıkça görevden alınmaları uygun görülen kooperatif, bölge birlikleri ve Merkez Birliği yönetim kurulu üyeleri ve denetçileri ile personelinin görevlerine son verilir.

Göreve son verme işlemi, ortaklar arasından seçilen kooperatif, bölge birlikleri yönetim kurulu üyeleri ile Denetçiler için bir üst kuruluş, Merkez birliği yönetim kurulu üyeleri ve Denetçiler için Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı tarafından yerine getirilir. Kooperatif, bölge birlikleri ve Merkez birliği personelinin görevden alınmalarında atanmalarındaki usul ve esaslara uyulur.

Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca Merkez Birliği yönetim kurulu üyesi ve denetçisi olarak atanan temsilcilerin görevlerine bu Bakanlık tarafından, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ile T.C. Ziraat Bankasının yönetim kurullarında ve denetçi olarak görev yapan temsilcilerinin görevlerine de Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının birinci fıkradaki hallere dayalı gerekçeli talebi üzerine ilgili idarece son verilir.

Merkez Birliğinin yaptıracağı soruşturma sonucuna göre, görevleri ile ilgili olarak suç işledikleri veya kusurlu oldukları anlaşılan ve görevlerine son verilmesi uygun görülen;

a) **Kooperatif ve bölge birliklerinin seçimle iş başına gelen yönetim kurulu üyeleri ile** bölge müdürü dışındaki imzaya yetkili personelin görevlerine merkez birliği

yönetim kurulunca, diğer personelin görevlerine Merkez Birliği Genel müdürlüğünce, bölge müdürlerinin görevlerine atanmalarındaki usul ve esaslara göre,

b)Merkez birliği genel müdür yardımcıları dışındaki imza yetkili personelin görevlerine Merkez Birliği yönetim kurulunca, Genel Müdür Yardımcılarının görevlerine atanmalarındaki usul ve esaslara göre, diğer personelin görevlerine Merkez Birliği Genel Müdürlüğünce,

Son verilir.

Kooperatif, bölge birlikleri ve merkez birliği personelinin İş Kanunu ile Borçlar Kanununa göre görevlerine son verilmesi halleri saklıdır.

Seçimle iş başına gelen ve göreve son verilme, çekilme veya diğer herhangi bir sebeple yönetim kurulu üyelikleri ve denetçilikleri sona erenlerin yerlerine, yenileri seçilip işe başlayıncaya kadar görev yapmak üzere,

a) Kooperatifler için bölge birlikleri,

b) Bölge Birlikleri için merkez birliği,

c) Merkez birliği için Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı, tarafından **geçici yönetim kurulu üyeleri ve denetçiler atanır.**

Bu suretle geçici olarak merkez birliği yönetim kurulu üyelikleri ile denetçiliğine atanacaklarda, kooperatife ortak olmak şartı aranmaz.

MADDE 4.- 1581 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Örnek anasözleşmelerin hazırlanması

Madde 7. – Kooperatif , bölge birlikleri ve Merkez Birliği örnek anasözleşmeleri, ilgili kuruluşların da görüş alınarak, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı tarafından hazırlanır, Bakanlar Kurulunca kabul edilir.

Anasözleşmelerde yapılacak değişiklikler de aynı usule tabidir.

MADDE 5.- 1581 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Talimatlara uyma mecburiyeti:

Madde 10. – Kooperatifler, bölge birlikleri ve merkez birliği, **tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı** ile bağlı buldukları üst kuruluşların vereceği talimatlara uygun hareket etmeye mecburdur, aksine davranışlar sorumluluğu gerektirir. Sorumluluk derecesi anasözleşmelerde belli edilir.

MADDE 6.- 1581 sayılı Kanuna aşağıdaki iki ek ve üç geçici madde eklenmiştir.

Denetçiler

EK MADDE 1. –A) Kooperatiflerde;

Genel Kurulca, genel kurula katılma hakkını haiz ortaklar arasından iki denetçi seçilir.

B) Bölge Birliklerinde;

Genel Kurulca, temsilciler arasından veya dışarıdan iki denetçi seçilir.

C) Merkez Birliğinde;

Genel Kurulca, temsilciler arasından veya dışardan iki **temsilci** seçilir.

Ayrıca, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı ile T.C. Ziraat Bankasını temsilen, mensupları arasından birer denetçi atanır.

Denetçi seçilenlerin, kooperatiflerde en az ilkokul, bölge birliklerinde **lise veya** muadili okul, Merkez Birliğinde yüksek okul mezunu olmaları şarttır.

Merkez Birliği denetçilerine verilecek ücret veya huzur hakkının miktarı, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca tesbit olunur. Kooperatif, bölge birlikleri, Merkez Birliği denetçileri, ücret veya huzur hakkından başka herhangi bir ücretten faydalanamazlar.

Kooperatif, bölge birlikleri ve merkez birliği denetçileri, bu kuruluşları temsilen iştiraklerde görev alamazlar.

Seçimle gelecek denetçiler, bölge birliklerinde değişik il ve ilçeleri, merkez birliğinde çeşitli bölgeleri temsil edecek şekilde genel kurullarında seçilirler.

Denetçilerin seçim esasları ile bunlarda aranacak diğer nitelikler anasözleşmelerde belli edilir.

Teftiş ve denetim.

EK MADDE 2.- Kooperatifler, bölge birlikleri ve merkez birliği, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının teftiş ve denetimine tabidir. **Bu Bakanlık T.C.Ziraat Bankası teftiş ve denetimle görevlendirilebilir.**

Ayrıca Kooperatifler bağlı oldukları bölge birliği ve merkez birliğinin, bölge birlikleri de merkez birliğinin teftiş ve denetimine tabidirler.

Kooperatifler, bölge birlikleri ve merkez birliği Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığının yapacağı veya **T.C.Ziraat Bankasına** yaptıracağı teftiş ve denetimler sonucu vereceği talimatlara uymak zorundadırlar.

GEÇİCİ MADDE 8.- Nitelikleri bu **Kanun Hükmünde kararnamede** gösterilen şartlara uymayan Merkez Birliği yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçilerinin görevleri bu Kanun **Hükmünde Kararnamenin** yayımı tarihinde sona erer. Bu şekilde görevleri sona erenlerin yerlerine ilk genel kurula kadar görev yapmak üzere, gerekli nitelikleri taşıyanlar arasından Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca atama yapılır.

Kooperatif, bölge birlikleri ve merkez birliğinin yapılacak ilk genel kurullarında, yönetim ve denetim organları, bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre teşkil olunur. Genel Kurul toplantıları en geç **1/6/1985** tarihine kadar tamamlanır Ancak, merkez birliği genel kurulu, bu **Kanun Hükmünde Kararnamenin** yayımı tarihinden sonraki altı ay içinde toplanamaz.

Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ile T.C. Ziraat Bankası, Bölge Birlikleri ve Merkez Birliğinin yönetim ve denetim organlarının bu **Kanun Hükmünde Kararname** hükümlerine göre teşkilini beklemeksizin söz konusu organlara kendi temsilcilerini tayin eder.

GEÇİCİ MADDE 9.- Kooperatifler, bölge birlikleri ve merkez birliği anasözleşmelerinde, bu Kanun Hükmünde Kararname doğrultusunda yapılacak değişiklikler en geç 3 ay içerisinde sonuçlandırılır.

Yeni anasözleşmeler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut anasözleşmelerin bu Kanun Hükmünde Kararnameye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 10. – 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanunu ve ilgili anasözleşmeler ile diğer mevzuatta ve 14.12.1983 tarih ve 185 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri için Ticaret Bakanlığına ve Bakanına veya Sanayi ve Ticaret Bakanlığına ve Bakanına verilen görev ve yetkiler, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığına ve Bakanına devredilmiştir.

MADDE 7. –Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası kuruluşu hakkında 10.10.1983 tarih ve 107 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 42 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük :

MADDE 8. – Bu Kanun Hükmünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 9.- Bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar kurulu yürütür.